

Komkommertijd en andere kwellingen en tellingen

C.L.M. van Hees

Het is komkommertijd. Letterlijk en figuurlijk. Letterlijk omdat de zomerse hitte de mens dwingt zijn heil te zoeken bij, onder andere, de komkommer. De groente bestaat voor 95 procent uit water met het bijbehorende hydraterende effect. En wie daar heil in ziet, kan komkommerschijfjes op de huid leggen, waardoor de huid weer wat frisser oogt. Wie dat zelf thuis doet, is in ieder geval goedkoper uit dan wanneer men dezelfde behandeling ondergaat in een schoonheidssalon.

De zomermaanden staan in de journalistiek bekend als 'komkommertijd'. Politici zijn met vakantie – net als gewone mensen – en er is weinig 'echt' nieuws. Toch moeten nieuwsuitzendingen en kranten gevuld worden. Maar hoe?

CURIEUZE VRAAG

Een redactie moet inventief zijn en mogelijk zelfs origineel. Een vooraanstaand dermatoloog ontving in juli onderstaand verzoek:

“Voor onze krant ben ik bezig met de voorbereidingen van een serie verhalen onder de titel ‘Iemand moet het toch doen!’ Daarin komt onder meer een ongediertebestrijder, begrafenisondernemer, een koeieninseminator en een toiletjuffrouw voor. En het leek me aardig daarin ook ruimte te bieden aan een dermatoloog.”

Ik kreeg ook het antwoord doorgestuurd van de desbetreffende dermatoloog:

“Leuke serie over bijzondere beroepen, maar op de een of andere manier past het beroep van dermatoloog daar volgens mij niet bij. Wij proberen als beroepsgroep uit te stralen dat eczeem en psoriasis niet vies of smerig zijn. Zie ook onze campagne ‘Omarm psoriasis’ In dat beleid past het niet om mee te doen in een serie over ‘iemand moet het toch doen’. Mocht u op een andere manier aandacht willen besteden aan de huid, zijn wij uiteraard bereid daaraan mee te werken. Het is immers ons grootste en mooiste orgaan!”

Wie denkt dat de journalist bij zichzelf te rade zou gaan, om te beseffen dat hij helemaal fout zat en het vervolgens zou opgeven, vergist zich. Hij stuurde een vervolmail:

“Natuurlijk vind u uw beroep niet vies. Toch zijn er veel mensen die dat wél vinden. Een uitgelezen mogelijkheid voor u en/of uw collega's lijkt me om mensen duidelijk te

maken dat het niet zo vies is als het lijkt. En te vertellen dat u trots bent op uw beroep. Hopelijk wilt u in dat licht bezien toch meewerken aan een verhaal.”

Het laat zich raden dat de dermatoloog voet bij stuk hield: “Ook als we er nog eens over nadenken blijven wij bij ons standpunt. Wij wensen u veel succes met deze serie en wellicht tot een andere keer.”

Hoe komt het toch dat de dermatologie wordt weggezet als vies en besmettelijk en dat de ziektelast altijd zo laag scoort?

TELRAAMWETENSCHAP

Het RIVM telde op 1-1-2016 8,8 miljoen mensen met een chronische ziekte (volksgezondheidzorg.info). Dit komt overeen met 52% van de Nederlandse bevolking. Die schatting kwam tot stand op basis van een selectie van 109 door huisartsen geregistreerde chronische ziekten. De top-20 van het RIVM ziet er als volgt uit: artrose (1.188.600), diabetes mellitus (834.100), gehoorstoornissen (810.500), nek- en rugklachten (652.200), coronaire hartziekten (604.500), astma (477.400), COPD

Op die lijst van 100 onderwerpen is dermatologie het ondergeschoven kindje, want zelfs psoriasis, constitutioneel eczeem en contacteczeem staan niet op die lijst.

(361.800), contacteczeem (324.600), stemmingsstoornissen (293.800), osteoporose (258.800), constitutioneel eczeem (202.300), hartritmestoornissen (boezemfibrilleren) (195.700), beroerte (174.400), migraine (146.900), hartfalen (141.600), reumatoïde artritis (115.500), angststoornissen (115.500), aandachtstoornissen (ADHD) (110.100), borstkanker (99.800), epilepsie (83.000), aandoeningen van het endocard (77.000), lichte verstandelijke beperking (72.400), huidkanker (69.200), aangeboren afwijkingen van het hartvaatstelsel (66.200), prostaatcancer (66.100).

Een merkwaardige lijst. Contacteczeem, constitutioneel eczeem en huidkanker staan erin, maar andere huidziekten ontbreken zoals een chronische wond (500.000 per jaar), psoriasis (400.000), vitiligo (125.000) en spataderen (bij een ruime definitie zou meer dan de helft van alle volwassenen in Nederland daar last van hebben).

IMPACT GENEGEERD

Op verzoek van het ministerie van VWS is het Zorginstituut het programma 'Uitkomst-informatie voor Samen Beslissen' gestart. De ambitie van de (vorige) minister was: over vijf jaar willen we dat er voor 50% van de landelijke ziektelast uitkomst-informatie beschikbaar is voor Samen Beslissen. Wat is echter

50% van de landelijke ziektelast en om welke aandoeningen gaat het? Een lijst is opgesteld door het Zorginstituut en is nu overgenomen als pijler 1 van de Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten (SKMS) dat – onder andere – zorgt voor de financiering van medisch specialistische richtlijnen. Op die lijst van 100 onderwerpen is dermatologie het ondergeschoven kindje, want zelfs psoriasis, constitutioneel eczeem en contacteczeem staan niet op die lijst.

Het zijn maar speldenprikken in deze zomerse zomer, en een conclusie valt niet te trekken. Het lijkt er echter op dat minimaal één journalist (en wie weet een deel van de algemene bevolking) dermatologie ziet als een 'vies beroep' en huidziekten als lastige, maar niet ernstige ziekten. Daar komt bij dat een officiële instantie als het RIVM stelselmatig de aantallen huidpatiënten onderschat en niet registreert, waar het Zorginstituut en de SKMS de impact van een huid-aandoening grotendeels negeren. Kortom, werk aan de winkel. Ook in komkommertijd.

CORRESPONDENTIEADRES

Colette van Hees

E-mail: c.vanhees@erasmusmc.nl